

DIS!NFO

BRIEF

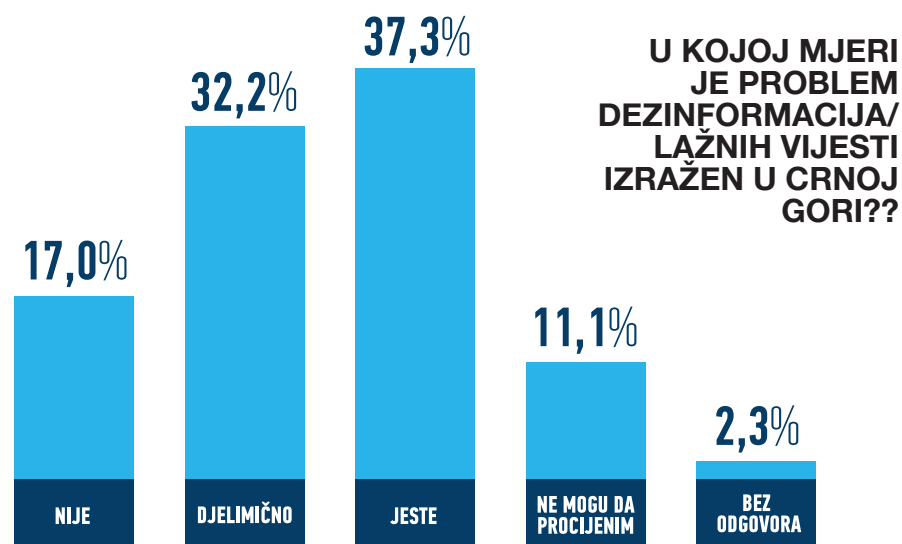
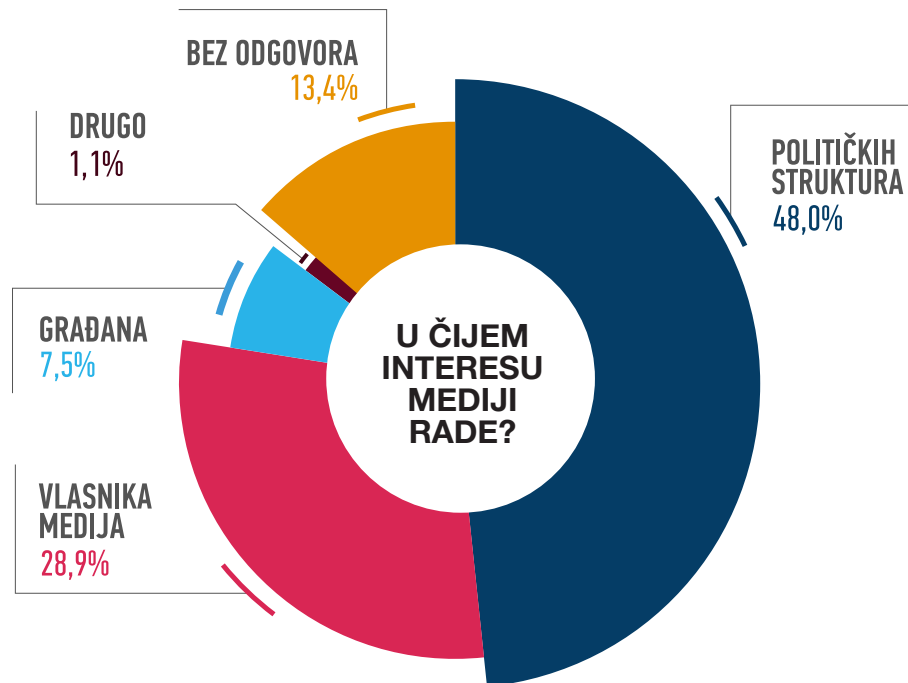
POVJERENJE U MEDIJE, MEDIJSKA PISMENOST I GRAĐANI CRNE GORE

DFC ISTRAŽIVANJE

Više od polovine crnogorskih građana (52%) smatra da crnogorski mediji imaju političke afilijacije, a svega 7.5% ispitanika ocjenjuje da mediji rade u interesu građana, pokazalo je DFC [istraživanje](#) javnog mnjenja. Prema dobijenim odgovorima televizija je i dalje medij koji se najčešće koristi, dok drugi najčešće zastupljen medij predstavljaju društvene mreže. Portale svakodnevno i više puta nedeljno koristi 59.7% građana, što je niži procenat u odnosu na

podatke za 2021. i 2020. godinu. Istraživanje je pokazalo da građani Crne Gore najviše vjeruju portalu *Vijesti*, a zatim slijede, *CdM*, *RTCG*, *Portal Analitika*, *IN4S*, *Pobjeda*, *Dan* i *Antena M*. Istraživanje javnog mnjenja je ukazalo da je više od tri četvrtine građana barem jednom uočilo lažne vijesti u crnogorskim medijima, što govori da je u odnosu na 2021. godinu porastao broj građana koji svakodnevno ili često primjećuju *lažne vijesti*.

Istraživanje javnog mnjenja je ukazalo da je više od tri četvrtine građana barem jednom uočilo lažne vijesti u crnogorskim medijima

SVE VEĆA POLITIZACIJA I POLARIZACIJA MEDIJA

DFC INFO

U [razgovoru](#) za Portal RTCG Milan Jovanović, istraživač u DFC-u je govoreći o medijskoj sceni kazao da je nažalost očigledna sve veća politizacija i polarizacija medija u Crnoj Gori, što i građani prepoznaju. On je istakao da to utiče na cjelokupno društvo, ali i da može imati reperkusije i na povjerenje koje građani pružaju tradicionalnim medijima i dovesti do okretanja ka društvenim mrežama kao primarnom izvoru informacija. Ukazuje i da

je regulacija društvenih mreža, gdje su snažna polarizacija i politizacija posebno primjetne, u potpunosti zanemarena što u kontinuitetu prouzrokuje zapaljiv i uvredljiv govor, kao i proliferaciju dezinformacija. Jovanović je ocijenio da je neophodan kohezivni nastup i multisektorski pristup državnih institucija, medija i NVO sektora kako bi se našlo adekvatno rješenje za izazove u kojima se mediji, a samim tim i cjelokupno društvo nalaze.

Neophodan je kohezivni nastup i multisektorski pristup državnih institucija, medija i NVO sektora...

TEHCAMP SLOVENIA

DFC INFO

Digitalni forenzički centar učestvovao je na *TechCamp Slovenia*, projektu koji je okupio brojne eksperte iz oblasti tehnologije i ključne zainteresovane strane da zajedno istražuju i rade na izazovima u oblasti sajber bezbjednosti. Okupljeni su radili na konkretnim poboljšanjima globalne sajber bezbjednosti, na inteziviranju regionalne saradnje, sajber higijeni i ključnim ranjivostima u savremenom svijetu. Iskusni predavači iz različitih oblasti podijelili su svoja znanja i iskustva koja su pomogla učesnicima da unaprijede svoje vještine potrebne za informisanje javnosti i ključnih kreatora politika o potrebi i raspoloživim resursima za poboljšanje sajber bezbjednosti.

CRNA GORA NE ODUZIMA IMOVINU RUSIMA

DEZINFORMACIJA

Najava da će se Vlada Crne Gore pridružiti šestom paketu sankcija koji Evropska unija uvodi Rusiji poslužila je srpskim medijima za plasiranje dezinformacija i narativa. Portali [Happy](#) i [Pravda](#) objavili su tekstove sa senzacionalističkim naslovima **CRNA GORA ODUZIMA IMOVINU RUSIMA! Podgorica je gurnula PRST U OKO Putinu, ušla je u otvoren RAT s Moskvom,**

ЦРНА ГОРА ОДУЗИМА РУСКУ ИМОВИНУ: На удару познати олигарси и људи блиски Путину šireći na taj način dezinformacije i narative koji dodatno podstiču tenzije i podjele u društvu. Navedeni portali su prenijeli tekst koji je objavila *Pobjeda*, ali nigdje u tekstu se ne spominje tvrdnja iz naslova da će Crna Gora oduzimati imovinu Rusima.

LAŽNA IZJAVA VITALIJ KLIČKA

LAŽNA VIJEST

Brojni regionalni, ali i crnogorski mediji objavili su navodnu izjavu gradonačelnika Kijeva Vitalij Klička da se Ukrajinci bore protiv ruskog okupatora, kao Albanci nekada protiv srpskog okupatora. Kličko je na svom Fejsbuk profilu [demantovao](#) da je dao takav komentar i poručio novinarima da prije nego što prekopiraju ovakve informacije ili nešto citiraju treba da traže audio ili video potvrdu. Upravo ova lažna vijest ostvarila

je veliki broj interakcija (lajkova, komentara i šerovanja) na Fejsbuku, što pokazuje koliko se brzo šire lažne vijesti i koliko je zaista potrebno provjeravati informacije posebno u osjetljivim društveno – političkim momentima. Nakon Kličkove reakcije nekoliko portala je uradilo ispravku informacije, dok portali *Mondo Crna Gora*, *Standard*, *Cdm*, *Berane online* i *Pcnen* nisu ispravili ni obrisali ovu lažnu vijest.

RADIONICA ISTRAŽI – UKAŽI

DFC INFO

Prepoznavajući značaja medijske pismenosti za ostvarivanje aktivnije uloge svakog pojedinca u kontekstu društvene zajednice kojoj pripada, Digitalni forenzički centar organizuje seriju obuka o medijskoj pismenosti pod nazivom *Istraži – ukaži*. Do sada je održano 10 radionica koje su okupile brojne mlade ljude koji su usvojili nova znanja o tome kako se izboriti sa dezinformacijama i lažnim vijestima sa kojima se svakodnevno susrećemo. DFC poziva sve zainteresovane da se [prijave](#) za jedanaestu u nizu besplatnu radionicu i učestvuju u diskusiji o medijskoj pismenosti, dezinformacijama i društvenim mrežama.

Disinfo Brif pruža mjesečni pregled ključnih dezinformacija, narativa i propagande koje je DFC tim razotkrio i istražio kako bi podigao svijest o problemu i njegovom obimu.

Disinfo Brif je dio DFC projekta finansiranog dijelom od strane američkog Stejt departmenta. Iznesena mišljenja, nalazi, zaključci i preporuke ne odražavaju nužno stav Vlade SAD.